

Sygn. akt I ACz 19/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Kan Kremer

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie
o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 18 października 2013 roku, sygn. akt I C 1267/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 19/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie w punkcie I oddalił wniosek powoda M. P. o zwolnienie od opłat sądowych, w punkcie II oddalił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Uzasadniając to rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy odwołał się do przepisu art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.) zgodnie z którym sąd odmówi stronie zwolnienia od kosztów sądowych w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw oraz do przepisu art. 117 § 5 k.p.c., zgodnie z którym sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu, jeżeli udział adwokata w sprawie uzna za potrzebny.

Odnośnie wniosku o zwolnienie od opłat sądowych Sąd Okręgowy wskazał, że z analizy pozwu i jego uzasadnienia wynika oczywista bezzasadność dochodzonego roszczenia. Uzasadniając to rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy odwołał się do przepisu art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.) zgodnie z którym sąd odmówi stronie zwolnienia od kosztów sądowych w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw oraz do przepisu art. 117 § 5 k.p.c., zgodnie z którym sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu, jeżeli udział adwokata w sprawie uzna za potrzebny. Powód domaga się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 2.000.000 zł za postępowanie, które jest „korumpowane” i zostało zawieszane przez Sąd Apelacyjny bo „ prostytutka doniosła akt zgonu” a „E. działa i znów jego burdel górą”, dlatego powód domaga się „od przestępców odszkodowania”. W ocenie Sądu Okręgowego zgłoszone przez powoda roszczenie ma charakter zadośćuczynienia. Powód w żaden sposób nie wskazuje bowiem, by poniósł jakkolwiek stratę majątkową w wyniku zachowania strony pozwanej. Tymczasem zasądzenie zadośćuczynienia możliwe jest jedynie w wypadkach określonych w art. 445 k.c., 444 k.c., 446 § 4 k.c. i 448 k.c. Nadto Sąd Okręgowy wskazał, że z danych zawartych w repertorium prowadzonych przez tut. Sąd wynika że powód od stycznia 2010 do chwili obecnej zainicjował bardzo wiele spraw sądowych, w których pozwane są jednostki organizacyjne Skarbu Państwa

- Sadu lub Prokuratury. Przedmiotem wszystkich tych spraw jest żądanie bardzo wysokich kwot za nierzetelne, korupcyjne lub nieprawidłowe działania organów wymiaru sprawiedliwości. We tych pozwach zawarte są bardzo ogólne stwierdzenia i podobne nierealne żądania. Zdaniem Sądu Okręgowego już sama wysokość żądanych kwot jest absurdalna i niedorzeczna. Analiza pozwów wnoszonych przez M. P. prowadzi do wniosku, że będąc niezadowolonym z jakiegokolwiek decyzji, sposobu czy też kierunku postępowania, w sprawach toczonych z jego udziałem, inicjuje sprawy o odszkodowanie czy zadośćuczynienie i występuje z wnioskiem o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Sąd Okręgowy podkreślił, że to postępowanie M. P. prowadzi do marnotrawienia środków publicznych, jest sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości i podważa sens instytucji odpowiedniego wsparcia stron ze strony Państwa.

Odnosnie wniosku powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu Sąd Okręgowy wyjaśnił, że w niniejszej sprawie nie zachodzi potrzeba ustanowienia dla powoda takiego pełnomocnika. Powód jest w stanie samodzielnie formułować twierdzenia i wniosku w szczególności wskazać okoliczności faktyczne, które mają uzasadniać odpowiedzialność strony pozwanej. Powód może prowadzić korespondencję z Sądem, nie ma przeszkód do osobistego udziału powoda w rozprawie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zaskarżając je w całości. Postanowieniu temu zarzucił korupcyjność. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Sąd I instancji prawidłowo ocenił, że wytoczone przez powoda M. P. jest oczywiście bezzasadne, jak również, że udział profesjonalnego pełnomocnika nie jest w sprawie potrzebny.

Stosownie do art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach sąd odmawia zwolnienia od kosztów sądowych stronie w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw. Natomiast według art. 117 § 5 k.p.c. sąd uwzględni wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Zauważyć należy, że odmowa zwolnienia od kosztów sądowych na podstawie normy art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych może mieć miejsce jedynie wówczas gdy bezzasadność roszczenia zgłoszonego w pozwie przez stronę ubiegającą się o skorzystanie z dobrodziejstwa zwolnienia jest oczywista w tym znaczeniu tego pojęcia, że bez potrzeby głębszej analizy faktów powołanych dla uzasadnienia żądania od początku dla każdego prawnika jest jasne, że nie może być ono chociażby w części uwzględnione (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1984 r., sygn. akt II CZ 112/84). Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 czerwca 2008 r. sygn. akt P 37/07 uznał, że wstępna ocena roszczenia, dokonywana przez Sąd na podstawie art. 109 ust. 2 u.k.s.c., nie narusza prawa stron do sądu zagwarantowanego w art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji. Sąd Apelacyjny podziela zapatrywanie Sądu Okręgowego odwołujące się do poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 13 lipca 2010 r., sygn. akt III CZP 29/10, że mnożenie w sposób oczywiście nieuzasadniony dodatkowych czynności Sądu jest sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Tak jawne i rażące nadużycie przez stronę instytucji procesowych oznacza, iż strona nie zasługuje na wsparcie Skarbu Państwa. W takim przypadku Sąd może odmówić stronie zwolnienia od kosztów sądowych.

W niniejszej sprawie powód domaga się od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie zapłaty kwoty 2.000.000 zł od dnia 30 października 2012 r. wraz z odsetkami i kwoty 20.000 zł miesięcznie od dnia 30 października 2012 r. wraz z odsetkami ustawowymi. Na uzasadnienie podał, że strona pozwana zawiesiła postępowanie w sprawie, które jest

korumpowane od dnia założenia sprawy I C 501/00. W sprawie I ACa 1217/11 A. P. doniosła akt zgonu matki powoda i Sąd Apelacyjny zawiesił postępowanie, co powoduje, że E. P. zadziałal i znów jego burdel górą. Dlatego domaga się odszkodowania od przestępców.

Tak sformułowane żądanie świadczy, zdaniem Sądu Apelacyjnego, o tym że roszczenie powoda ma charakter zadośćuczynienia. Skarżący nie wskazuje bowiem jaką poniósł stratę majątkową w wyniku zachowania się strony pozwanej, a tylko takie odniesienie mogłoby wskazywać, iż dochodzi on odszkodowania (tak też Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z 21 marca 2011 r. sygn. akt I ACz 356/11). Powód nie podał też uzasadnienia w jaki sposób wylicza żadaną w pozwie kwotę 2.000.000 zł. Tymczasem w oparciu o obowiązujące przepisy możliwość przyznania zadośćuczynienia jest ograniczona jedynie do takich przypadków, w których powód doznaje uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, pozbawienia wolności, skłonienia za pomocą podstępny, gwałtu lub nadużycia stosunku zależności do poddania się czynowi nierządnyemu, jeżeli jego najbliższy członek rodziny wskutek uszkodzenia ciała lub wywołaniu rozstroju zdrowia zmarł oraz w razie naruszenia dóbr osobistych (art. 445 k.c. w zw. z art. 444 k.c., art. 446 § 4 k.c., art. 448 k.c.). Skarżący niniejszym pozwem nie wskazuje na żadną z powyżej wymienionych okoliczności.

Nie ulega wątpliwości, iż istotny wpływ na ocenę roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu jako oczywiście bezzasadny ma wzgląd na okoliczność, iż niniejsza sprawa ma bardzo podobny charakter do wielu innych zainicjowanych już wcześniej przez powoda w których sformułowane są roszczenia odszkodowawcze często opiewające na ogromne kwoty, bez wskazania przy tym jakichkolwiek okoliczności uzasadniających takie roszczenia. Powód nie podaje przy tym konkretnych okoliczności faktycznych mających przemawiać za bezprawnym działaniem jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa z zakresu wymiaru sprawiedliwości, jak też takich, z których wynikałaby wysokość dochodzonego roszczenia. Kwestionuje działalność jednostek wymiaru sprawiedliwości w różnych sprawach. Skarżący nie wskazuje jednak na żadne konkretne zdarzenia, które aktualizowałyby odpowiedzialność Skarbu Państwa. Słusznie również zwrócił uwagę Sąd Okręgowy, że działalność ta prowadzi do marnotrawienia środków publicznych, już bowiem sam fakt, że przedmiotem rozpoznania w ramach niniejszego posiedzenia jest szereg analogicznych spraw skierowanych przeciwko tym samym podmiotom, prowadzi do takiego wniosku i utwierdza sąd w przekonaniu, co do zasadności tego stanowiska. Zatem również wobec przedstawionego przez Sąd pierwszej instancji sposobu działania powoda w tych innych sprawach przeciwko Skarbowi Państwa, uznać należy, iż żądanie pozwu świadczy o nadużyciu przez powoda instytucji służących realizacji prawa do sądu.

Końcowo należy podkreślić, że zawarta w art. 109 ust. 2 u.k.s.c. przesłanka oddalenia wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych jest niezależna od sytuacji majątkowej powoda.

Skoro stwierdzona bezzasadność powództwa, to w konsekwencji należało oddalić zażalenie na postanowienie w przedmiocie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, z uwagi na brak potrzeby jego udziału w sprawie. Ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sytuacji oczywistej bezzasadności powództwa nie jest bowiem uzasadnione żadnymi racjami, ani społecznymi ani procesowymi, doprowadziłoby jedynie do zmarnotrawienia środków publicznych. Należy zatem przyjąć, że w sytuacjach, w których powództwo jako oczywiście bezzasadne podlegałoby oddaleniu, sąd może odmówić ustanowienia pełnomocnika, stosując a contrario art. 117 § 5 k.p.c.

W tym stanie Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w związku art. 397 § 2 k.p.c.